

ከ1984 ዓ.ም ጀምሮ

Since 1991

መልዕክት

ኢሰመገ

አንደኛ አመት ቁጥር ሶስት ጥር 2012 ዓ/ም

ከፍ ያለ ስም

የኢትዮጵያ የሕግ ባለሙያ ሰነዶች ማህበር

ሰዋዊ

< ወንድም ወዴት ነው? >

ቀለም

ሕዝብ ምን ይላል.....?

የሠሩልንን እናመሰግን

ርእሰ አንቀጽ

ኢሰመጉ

የአገራችን ወቅታዊ ሁኔታ በእጅጉ ያሳስበናል!

ተስፋና ሥጋት ይዞ በ2010 ዓ.ም የመጣው ፖሊቲካዊ ለውጥ እየዋለ ሲያድር ከተስፋው ይልቅ ሥጋቱ እያየለ መምጣቱን እያስተዋልን ነው። ለአንዱ ችግር መፍትሔ ተገኘለት፣ ብለን ገና በቅጡ እንኳ እጭይታ ሳናገኝ ከሌላ ጥጋት ሌላ ቀውስ የሚፈጠር መሆኑ የአገራችንን ሁኔታ የእንቧይ ካብ አድርጎታል።

በተለያዩ ሥፍራዎች የሚፈጠሩትና ለሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች መንግሥቶች የሆኑት ግጭቶች በዋናነት የሚቀሰቀሱት የብሔር ማንነትን መሠረት ባደረጉ በክልልና በዞን የመደራጀት ጥያቄዎች፣ በክልሎች መካከል በሚነሱ የወሰን ግጭቶች ምክንያት ነው። መንግሥትም «ማንኛውም የኢትዮጵያ ብሔር፣ ብሔረሰብና ሕዝብ የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን መብት አለው» ከሚለው ሕገ መንግሥታዊ ድንጋጌ ጋር በማይጣረስና ዜጎችን ለሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች ተጋላጭ በማያደርግ መልኩ ለጉዳዩ መፍትሔ መፈለግ ይኖርበታል። ከግጭቶቹ በስተጀርባ ግን በየክልሉ ያሉ፣ ፖሊቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ትርፍ የሚያገኙ፣ ከሥልጣን የተነሡም ሆኑ በሥልጣን ላይ ያሉ ሹሞች መኖራቸውን ከመንግሥት በኩል የሚሰጡ መግለጫዎች ሳይቀሩ ያረጋግጣሉ።

በአገራችን ለቀውስ መንግሥት የሆኑ ዘርፈ ብዙ ችግሮችን ለመቅረፍ በፌዴራል መንግሥት ደረጃ የፖሊቲካ ፈቃደኛነቱ ያለ ቢመስልም በክልሎች ደረጃ ግን በተለይም በዞንና በወረዳ ደረጃ ያለው ሁኔታ የተለየ ነው። ዛሬም ሰዎች በብሔር ማንነታቸው ምክንያት ይገደላሉ፣ የአካል ጉዳት ይደርስባቸዋል፣ ንብረቶቻቸው ይወድሙባቸዋል፣ ለዘመናት ከኖሩበት ቀዳሾቻቸው ይፈናቀላሉ። ይህ ሁሉ ሲደረግ የክልል ባለ ሥልጣናት ጉዳዩ እንደማይመለከታቸው ሁሉ በቸልታ ይመለከታሉ፣ አንዳንዴም የድርጊቱ ቀጥተኛ ተሳታፊዎችና አስፈጻሚዎች ሆነው ይገኛሉ።

የክልል ፖሊስና ልዩ ኃይል ዜጎችን በእኩልነት በማየት ወንጀል የመከላከል ኃላፊነታቸውን ከመወጣት ይልቅ የተሠማሩበት ክልል መጠሪያ የተሠየመበት ብሔር «ልዩ ጥቅም» አስከባሪዎች አድርገው ራሳቸውን በመቁጠር በኅዳጣን ላይ ለሚፈጸሙ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች ሽፋን ይሰጣሉ። በየሥፍራው የተነሡ ታጣቂ ኃይሎች ለሚፈጽሟቸው የግድያ፣ የዘርፊያና የእገታ ድርጊቶች መባባስ ምክንያቱ በታችኛው የመንግሥት መዋቅር ያለው የዕዝ ሰንሰለት

መላላትና የፖለቲካ ፈቃደኛነት አለመኖር መሆኑን ከተጨባጭ እውነታዎች መረዳት ይቻላል። በዚህም ምክንያት ሥርዓት አልበኛነት ነግሷል። ሕግ አልባነት ተቀባይነት ያለው፤ የተለመደ የሕይወታችን አካል ሆኗል። በዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ የሚቀሰቀሱ ኹከቶችም የዚህ ነጸብራቅ ናቸው።

በመካከላችን የወንድማማችነት መንፈስ ተሸርሽሮ የ«እኛና እነርሱ» አስተሳሰብ በመግነኑ የማይደፈሩ ቅዱሳን ሥፍራዎች የነበሩ የሃይማኖት ተቋማት የፖለቲካ ጥያቄዎችን በማስታከክ በተደጋጋሚ ውድመት ደርሶባቸዋል። ዜጎች ለብቻቸው ወይም ከሌሎች ጋር በኅብረት በመሆን በይፋ የማምለክ፤ ሃይማኖታዊ ሥርዓታትን እንዳይፈጽሙ፤ እንዳያስተምሩና እንዳይገልጹ «በጎበዝ አለቆች» ሲከለከሉ የጸጥታና የአስተዳደር አካላት መብታቸውን ለማስከበር በቂ እርምጃ ሲወስዱ አይታይም።

ዜጎቿ መሠረታዊ በሆኑት የምግብና የመጠለያና እጦት በሚሠቃዩባት ኢትዮጵያ ከሚንቀሳቀሱ ለቁጥር የበዙ የፖለቲካ ፓርቲዎች በርካቶቹ የአገራችንን ችግሮች የሚቀርፉና ተጨባጭ ለውጥ ሊያመጡ የሚችሉ አማራጭ ፖሊሲዎች ያሏቸው ሳይሆኑ መታገያ አጀንዳቸውን በብሔር ጥያቄ ላይ ብቻ ያደረጉ መሆናቸው አሁን ለምናያቸው ችግሮች የራሱን አስተዋጽኦ እንዳደረገ እናምናለን። በበይነ መረብ በአንዳንድ የማኅበራዊ መገናኛ መድረኮችና መደበኛ የብዙኃን መገናኛ አውታሮች የሚሠራጩ ብሔርና ሃይማኖት ላይ የሚያነጣጥሩ አደገኛ መልዕክቶችም ወደ የእርስ በርስ ግጭት እንዳይመሩን ያሠጋናል።

ስለሆነም፣ ለአገር ሕልውና የሚያሠጉ ቀውሶችን የመፍታትና ችግሮች ተከስተው ወደ ቀውስ ደረጃ ከመድረሳቸው በፊት የመፍትሔ እርምጃ የመውሰድ ዋና ኃላፊነት ያለበት መንግሥት የሕግ የበላይነትን የማስከበር ተግባሩን እንዲወጣ እናሳስባለን። ነገር ግን፣ መንግሥት ይህን ኃላፊነቱን ሲወጣ የዜጎችን ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች በማይጥስ መልኩ መሆን አለበት።

በአሁኑ ሰዓት እንደምናስተውለው በተለያዩ አካባቢዎች በተለይም በምዕራብ ወለጋ የሚከሰቱ ችግሮችን ለመፍታት የሚወስዱ ሕጋዊ እርምጃዎችን በተመለከተ ከመንግሥት በኩል በቂ መረጃ ለሕዝብ እየቀረበ ባለመሆኑና የመረጃ ልውውጥ እቀባ በመደረጉ በኅብረተሰባችን ውስጥ ውዥን-በር እንዲፈጠር ምክንያት ሆኗል። ስለሆነም፣ የዜጎችን መረጃ የማግኘት መብት ከግምት ውስጥ በማስገባት በአገራችን ስለሚከሰቱ፣ በዜጎች ሕልውና ላይ ተጽእኖ የሚፈጥሩ ጉልህ ጉዳዮችን በተመለከተ መረጃ በየጊዜው ይፋ መደረግ አለበት።

በመጨረሻም፣ የአገራችንን ሁኔታ አሥጊ ላደረጉ ችግሮች መፍትሔ መፈለግ የሁላችንም ግዴታ በመሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ የሃይማኖት መሪዎች፣ አባ ገዳዎች፣ የአገር ሽማግሌዎችና የማኅበረሰብ መሪዎች በዚህ ረገድ ኃላፊነታቸውን መወጣት ይጠበቅባቸዋል።

መልእክተ ኢሰመጉ

አሳታሚ

የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብቶች ጉባኤ

የዝግጅት ክፍሉ ባልደረቦች

ብንያም አባተ

ዳን ይርጋ

ሱራፍኤል ግርማ

ጥበቡ ኃይሉ

ገላውዲዮስ ግሩም

የዝግጅት ክፍሉ አድራሻ

የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብቶች ጉባኤ

ቂርቆስ ክፍለ ከተማ ወረዳ 7

የቤት ቁጥር= 112/37

ስልክ ቁጥር =0118685706

ፖ.ሳ.ቁ =2432

ኢ.ሜል= info@ehrc.org

ሁሉም መብቶች ለሁሉም!

የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብቶች ጉባኤ (ኢሰመጉ)

ኢሰመጉ በአፍሪካ የሕዝቦችና የሰብአዊ መብቶች ኮሚሽን የታዘቢነት ቦታ አለው፤ የዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ፌዴሬሽን (FIDH) አባል፤ የዓለም ዓቀፍ ፀረ-ስቃይ ድርጅት (OMCT) አባልና የምሥራቅና የአፍሪካ ቀንድ የሰብአዊ መብቶች ተሟጋቾች ሕብረት (DefendDefenders) መሥራች አባልም ነው።

እፍታ

ዜና

የፕሮጌራው መቀስ የተሰኘ በ ፕሮጌራ መስፍን ወ/ማርያም ሂዎት ዙሪያ የሚያጠነጥን ዘጋቢ ፊልም ተመረቀ።

ገላውዲዮስ ግሩም

በዳማክሴ ፊልም እና ማስታወቂያ ተዘጋጅቶ ለእይታ የቀረበው ይህ ፊልም 1:55 ደቂቃ እርዝማኔ ሲኖረው የፕሮጌራውን ክልጅነት እስከ አሁን ድረስ ያለውን ታሪካቸውን ይተርካል።

በፊልሙ ላይ የጓደኞቻቸው፣ የሥራ ባልደረቦቻቸው፣ የቀድሞ የ ቅንጅት እና ቀስተደመና ፓርቲ አመራሮች አስተያየቶች የተካተቱበት ሲሆን ስለ ልጅነት ሂደታቸው፣ በ አዲስ አበባ ዩንቨርሲቲ እና በውጭ ሀገራት ስለነበራቸው የትምህርት ቆይታ እንዲሁም ስለ አሳለፉት የሥራ ዘመን እና በተለይ የ ኢትዮጵያ ሰብአዊ መብቶች ጉባኤን በመመስረት ለሰብአዊ መብት ያደረጉትን አስተዋጽኦ በጉልህ ያሳያል።

በምርታት ስነ ስርአትም ቤተሰቦቻቸው ጓደኞቻቸው እንዲሁም አድናቂዎቻቸው በተገኙበት የእውቅና ሽልማት እና የክብር ካባ ተበርክቶላቸዋል።

ፕሮጌራው መስፍንም በብሔራዊ ቲያትር በተዘጋጀው ምርታት በ አካል በመገኘት ለተደረገላቸው ክብር ምስጋና ያቀረቡ ሲሆን <<ከኔ ቀንሳችሁ ለሀገራቸው ክብር ለተደረሱት ሁሉ እሄንን ክብር ሰጡ>> ሲሉ ተናግረዋል።

ከሁለት አስርት ዓመታት በላይ
ሴቶችን በማገልገል!

More than two decades
in serving women!

የኢትዮጵያ የሕግ ባለሙያ ሴቶች ማህበር

ገንዘብ-ደብዳቤ ፬፻፵፯

በሀገራችን ለሰዎች መብት እምብዛም ተደራጅቶ መግባት ባልተለመደባቸው በነዚያ አመታት፣ በኒያ ሰብአዊ መብት ውስጣችን ዘልቆ ሳይደርስ ለነፃነት ድክድክ ባልንባቸው ዘመናት በተለይ ደግሞ ባህል እና ልምድ ጨምሮ ይዞን አይደለም ስለሰዎች ስለራሳችን በማንጮህበት ወቅት ሰዎች ሁሉ እኩል መብት አላቸው ብለው ጥቂት ሴቶች ሁሉም ይታዩ እኩል ተከብረው እሚኖሩባትን ሀገር አሻግረው ተመለከቱ። ለማንቃት፣ ለመግባት፣ ለመደገፍ ወገባቸውን ታጥቀው ስራ ጀመሩ።

እንዳለመታደል ሆኖ በሀገራችን ለሀገር ውለታ የዋሉ ግለሰቦችም ይሁኑ ተቋማትን ማመስገን አለመድንም እንጂ በፈረንጆቹ አቆጣጠር በ 1995 ለሴቶች ደጅን ለመሆን የተነሳው የኢትዮጵያ ህግ ባለሙያ ሴቶች ማህበር ለዚህ አመታትን ለተሻገረ አገልግሎቱ ሊመስገን በተገባ ነበር።

የኢትዮጵያ ሕግ ባለሙያ ሴቶች ማህበር (EWLA) ሴቶች ከወንዶች እኩል የሆኑባትን ሀገር ለማየት ራዕይ ሰንቆ በኢትዮጵያ የህግ ባለሙያ ሴቶች የተቋቋመ ትርፋማ ያልሆነ ማህበር ነው ። ሥራውን የጀመረው እ.ኤ.አ በ 1995 ሲሆን በ 1996 እንዲሁም በተሻሻለው የበጎ አድራጎት እና ማህበራት አዋጅ በድጋሜ በ 2002 እንደ በጎ አድራጎት ድርጅት ተመዘግቧል።

የሴቶች ኢኮኖሚያዊ ፣ ፖለቲካዊ ፣ ማኅበራዊ እና የህግ መብቶችን ማስፋፋት አላማየ ነው ብሎ እየሠራ ሲሆን ለዚህም በፌዴራል ሕገመንግስት እና በሌሎች ዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ስምምነቶች ስር የሴቶችን መብት ሙሉ በሙሉ ለማስጠበቅ ይጥራል።

ታዲያ ማህበሩ ተልእኮውን ለማሳካት ሦስት ዋና ዋና መርሃግብሮችን ተግባራዊ አድርጎ ላለፉት 25 ዓመታት ሲሠራ የቆየ ሲሆን በዚህም ለሴቶች እና ለልጆች ነፃ የሕግ ድጋፍ አገልግሎት ጫቅርቦት) ፣ የማህበረሰብ ትምህርት እና አቅም ግንባታ እንዲሁም የምርምር እና የህግ ማሻሻያዎች ላይ ለውጥ ለማምጣት ስራዎችን ይሰራል ።

<<አውላ>> ከዋና መሥሪያ ቤቱ አዲስ አበባ በተጨማሪ በአዳማ ፣ ናዝሬት ፣ አሰሳ ፣ ባህርዳር ፣ ድሬዳዋ ፣ በጋምቤላ እና በ ሐዋሳ ስድስት ቅርንጫፎች አሉት ። እኒህ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በኢትዮጵያ ውስጥ ከታች ጀምሮ በየአቅጣጫው ያሉ ሴቶችን ለመድረስ የሚያስችል ማዕቀፍ በመስጠት በወረዳና በዞን ተደራጅተው 53 የሰለጠኑ የበጎ ፈቃድ ኮሚቴዎች ይደገፋሉ ።

ከፍተኛ ስም

እ.ኤ.አ. በ1996 እውቅና ካገኘበት ጊዜ ጀምሮ በሶስቱ መሪ መርሃግብሮች አማካይነት የጾታ እኩልነትን፣ የሴቶች ማበረታቻ፣ ሴቶች ላይ የሚፈጸሙ ጥቃቶች እንዲሁም በሌሎች ሴቶችን እሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ በስፋት እየሰራ ይገኛል።

የሥርዓተ-ጾታ ጉዳይ ላይም በማተኮር የጾታ እኩልነትን ለማምጣት ጉዳት ለደረሰባቸው ሴቶች ፍትህ እንዲያገኙ ረድቷል።

እስከ አሁን ድረስ ከ 250,000 በላይ ሴቶች እና ሕፃናት ኢውላ በሚሰጠው የሕግ ድጋፍ አገልግሎት ፍትህን አግኝተዋል። ከዚህም ባለፈ በህግ ማሻሻያ መርሀግብሩ በቤተሰብ ሕግ፣ በጡረታ ሕግ እና በወንጀል ሕግ ላይ የሕግ ማሻሻያዎች እንዲደረጉ ጥናቶችን በማጥናት እና በመሟገት የራሱን ከፍተኛ አስተዋጽኦ ማበርከቱ የ ማህበሩ ስኬቶች ተብለው በጉልህ ይጠቀሳሉ።

ሰፊ የሕዝብ ትምህርት ሥራዎች እና ግንዛቤን ለማሳደግ የሚረዱ የድጋፍ ስልቶች በመጠቀም ከ 80,000 በላይ ሰዎች በግንዛቤ ማስጨበጫ እና በአቅም ግንባታ ስልጠናዎች ተጠቃሚ አድርጓል። በተለያዩ የመገናኛ ብዙሃንን በመጠቀም ከ 5 ሚሊዮን በላይ ሰዎች በግንዛቤ ፈጠራ ሚዲያ ፕሮግራሞች ለመድረስ ችሏል።

ይሁን እንጂ ማህበሩ ያለፈባቸው መንገዶች ለዚህ ሁሉ ስኬት ምቹ ሆኖ ሳይሆን አስቸጋሪ እና ዛሬ ላይ ሆነው ሲታዩ የጥንካሬያቸው ምክንያት ምንድነው ብሎ ለመጠየቅ ያስገድዳል። እኛም ለዚህ ጥንቅር በአሁኑ ሰዓት ማህበሩን በ ስራ አስፈጻሚ ዳይሬክተርነት እያገለገሉ የሚገኙትን ሌንሳ በየናን ባነጋገርንበት ወቅት የ ኢውላ የስኬት ሚስጥር ምንድነው የሚል ጥያቄ አንስተን የነበረ ሲሆን እርሳቸውም << የማህበሩ የስኬት ሚስጥር ኢውላ የተቋቋመበት አላማ እና ለተቋቋመበት አላማ የማይደክሙ ቆራጥ ስራተኞቹ እና በጎ ፈቃደኞቹ ናቸው።>> ሲሉ መልሰውልናል።

መለስ ብለን ስንመለከት በሀገራችን በተለይ የ ሲቪል ማህበረሰብ ተቋማት ላይ ሲወጡ የነበሩ አፋኝ ህጎች ክፉኛ ከጎዳቸው ነገር ግን በዚያ አስቸጋሪ ወቅት ብዙዎቹ ተቋማት ዘዎር ሲሉ የተቋቋሙበትን አላማ ሳይለቁ ታግለው ከቀጠሉ ተቋማት አንዱ ነው።

ዳይሬክተሩ እንዳሉት ታዲያ የማህበሩ የስኬት ሚስጥሮች የሆኑት በጎፈቃደኞች ያለምንም ከፍያ ስራተኞች ደግሞ ደሞዛቸውን እየዘለሉ ቀላል ከሆኑ የህግ ምክር ድጋፎች ጀምሮ ከፍተኛ የፍርድ ቤት ጉዳዮችን እስከ ሰበር ድረስ ጥብቅና በመቆም አቅመ ደካማ ለሆኑ ሴቶች ፍትሕን

እንካችሁ ብለዋል።

ኢውላ ሴቶችን ማእከል አድርጎ ይነሳ እንጂ በርካታ ለሆኑ ትዳሮች አለመበተን እና ለ ህፃናት ያለ እናት ወይንም ያለ አባት አለማደግ ብሎም ጎዳና አለመውጣት የራሱን ከፍተኛ አስተዋጽኦ በማበርከት ላይ ይገኛል።

ለሴቶች ከሚሰጠው የህግ ድጋፍ በተጨማሪም በ አካል እና በኑሮ ለተጎዱ ሴቶች እና ህፃናት ከሌሎች አጋር ድርጅቶቹ ጋር በመተባበር መሰረታዊ የሆኑ የምግብ እና መጠለያ እንዲሁም ህክምና ድጋፎችን ያደርጋል።

በአሁኑ ሰዓትም የተሻሻለውን የሲቪል ማህበረሰብ አዋጅ እና በሀገራችን ላይ የተፈጠረውን መልካም እድል በመጠቀም ከአሁን በፊት ሲሰጥ ከነበረው የሰብአዊ መብት ድጋፍ በበለጠ በ ሙሉ ሀይሉ ሴቶች እኩል መብታቸው ተከብሮ እሚኖሩባትን ሀገር ለመገንባት የበኩሉን ለማበርከት በከፍተኛ መነቃቃት ላይ ይገኛል።

እኛም ቢሯቸው ጎራ ባልንበት ጊዜ በርካታ ፍትህ ፈላጊ ሴቶች፣ እናቶች፣ ልጆች እንዲሁም ወንዶችን ተመልክተናል።

በመሆኑም የኢትዮጵያ ህግ ባለሙያ ሴቶች ማህበር ሀገር በቀል ሆኖ ለሴቶች እና ሰብአዊ መብቶች በመሟገት ፈር ቀዳጅ በመሆን በ ከባድ ወቅቶች እንኳ ባለው አቅም ማህበረሰቡን በማገልገሉ እያመሰገንን ሀተታችንን በ ዳይሬክተሩ ንግግር እንገታ። ኢውላ በአባላቱ ነፍስ ውስጥ ያለ ከጥቅም እና ከ ስራ በዘለለ ለውስጥ እርካታ የምናገለግልበት ማህበር ነው።

ቸር እንሰንብት።

ዓህ ጸሐፊ የጸሐፊውን ክቋም ብቻ ነው የሚያንጸባርቀው።

ሕግ

የመረጃ እቅባ በኢትዮጵያ (Internet Shutdown)

በዳን ያርጋ

በዱነ መረብ

በይነ መረብ ማለት ሰዎች የኢንተርኔት ቴክኖሎጂን በመጠቀም እርስ በርስ የሚገናኙበትና ሀሳብ የሚለዋመድረክ ነው ሰዎችም ይህንን መንገድ የመጠቀም መብት አላቸው። ይህ መብት በዚህ በ21ው ክፍለ ዘመን ማለትም የሰው ልጆች የቀን ተቀን የህይወት እንቅስቃሴ ሁሉ በበይነ መረብ አማካኝነት በቴክኖሎጂ የተደገፈ ሆኖዋል በተለይም በበይነ መረብ አማካኝነት ዓለም ወደ አንድ መንደርነት ተቀይራለች በመሆኑም የሰው ልጆችን ሕይወት ከበይነ መረብ ነጥሎ ማየት የሚከብድበት ወቅት ላይ እንገኛለን።

የባህሪ ማረጋገጫ ማህተም

እነዚህ የባይነ መረብ መብቶች ከጥቂት አመታት በፊት እንደ ቅንጦት መቆጠር ብቻ ሳይሆን እንደ መብትም አይታዩም

ነበር። የዚህ መብት አንኳር መገለጫዎች ውስጥ የሚከተሉት ዋና ዋናዎቹ ናቸው

- 1. ሀሳብን በነፃነት የመግለፅ መብት፤
- 2. መረጃ የማግኘት መብት፤
- 3. መረጃ የመያዝ መብት፤
- 4. መረጃ የማሰራጨት መብት በዋናነት ይገኙበታል

ለዕቅዳው በመንግስት የሚሰጡ ምክንያቶች

የኢትዮጵያ መንግስት በአብዛኛው ጊዜ የባይነ መረብን ለማቀብ የሚሰጠው ምክንያት ሰላምና ፀጥታን ለመቆጣጠር፤

የፈተና ስርቆትን ለመከላከል፤ በሀገሪቱ የገንዘብና የደህንነት ተጸቋሚነት ላይ የሚሰነዘሩ የባይነ መረብ ጥቃቶችን

ለመከላከል የሚሉ ምክንያቶች ይገኙበታል። በነዚህ ከላይ በተጠቀሱት ምክንያቶች መንግስት በተለያዩ ጊዜያት በበርካታ

የሀገሪ

የቅርብ ግዜ የባይነ መረብ እቅድ በኢትዮጵያ

ታህሳስ 26 2012 ዓ.ም መንግስት የባይነ መረብ ግንኙነትን ዘግቶ ነበር ለዚህም መንግስት የሰጠው ምላሽ የሀገሪቷን

የገንዘብ ተቋማት ላይ የተቃጠለውን የባይነ መረብ ጥቃት ለመከላከል ነው የሚል መልስ ነበር መንግስት የሰጠው።

በኦሮሚያ ክልል ምዕራብ ወለጋ በሚገኙ ወረዳዎች ውስጥ መንግስት የባይነ መረብ ግንኙነትን ከጥር 23 2012

ዓ.ም ጀምሮ ይህ ፅሁፍ እስከሚዘጋጅበት ጊዜ

ድረስ እንደተቋረጠ ይገኛል። በተለይም ምዕራብ ወለጋ ሆሮ ጉድሩ ዞን፤

ቄለም ወለጋ፤ ደምቢ ዶሎ፤ ነጆ፤ ጊዳ፤ ቤጊ እና ሌሎችም አካባቢዎች የባይነ መረብ ግንኙነት ተቋርጧል። በዚህ

አካባቢ ለባይነ መረብ መቋረጥ መንግስት የሰጠው ምላሽ በአካባቢው ያለውን የፀጥታ ሁኔታ ለመቆጣጠርና ሰላምን

ለማምጣት ነው የሚል ነው።

የባይነ መረብ እቅድ የሚያመጣው የመዋለ ንዋይ ጉዳት

ኢትዮጵያ የባይነ መረብ እቅድ ባደረገች ቁጥር 4.5 ሚሊዮን ዶላር በቀን እንደምታጣ በሪፖርቱ አካቷል 1 ይህም ምን

ያህል ዋጋ እያስከፈለ እንደሚገኝ ከዚህ ሪፖርት በግልፅ ለመረዳት ይቻላል።

እንዲሁም የዜጎችን መረጃ የማግኘትና ሀሳብን የመግለፅ መብት ይገድባል ስለሆነም መንግስት በባይነ መረብ ላይ

የሚያደርገውን እቅድ በጥንቃቄ፣ ግልፅነት በተሞላበት መልኩ ማሰብ ይኖርበታል እላለሁኝ።

ዓህ ጸሐፊዎች የጸሐፊውን ክቋም ብቻ ነው የሚያንጸባርቀው።

ቀለም

ሕዝብ ምን ይላል.....?

ጥበቡ ኃ.

ኢሰመን መጪውን ሐገራዊ ምርጫ አስመለክቶ ህዝብ ምን ይላል? ሲል አጭር የበይነ መረብ ዳሰሳ አድርጎ ነበር። ዳሰሳው በሁሉም የኢሰመን የማህበራዊ ትስስር ገጾች ላይ ተሰራጭቶ የነበረ ሲሆን፤ በቆይታው በአጠቃላይ 62 ያህል ሰዎች የተቀመጡትን 7 ያህል ጥያቄዎች ሙሉ በሙሉ መልስ ሰጥተዋል። እኛም በዚህ ወር የመልእክተ-ኢሰመን እትማችን ይህን የበይነ መረብ ዳሰሳ ውጤት ጥንቀር እንደሚከተለው አዘጋጅተነዋል።

በእያንዳንዱ ጥያቄዎች ስር ደግሞ የዳሰሳውን ውጤት መሰረት በማድረግ የሚመለከተው አካል ትኩረት ሰጥቶ ቢሰራባቸው የሚባሉትን ነገሮች አስመልክተን ምክረ-ሀሳብ ለማቅረብ እንሞክራለን።

መልካም ጊዜ!

የ መጀመሪያው ጥያቄ የነበረው “ወቅታዊውን የኢትዮጵያን ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ ምን ያህል ይከታተላሉ?” በሚል የቀረበው ጥያቄ ሲሆን፤ “በደንብ እከታተላለሁ”፣ “አልፎ አልፎ እከታተላለሁ”፣ እና “አልከታተልም” የሚሉ የምላሽ አማራጮችን የያዘ ነው። ይህ ጥያቄ በዋናነት ያስፈለገበት ምክንያት በአጠቃላይ በዳሰሳው የተቀመጡትን ጥያቄዎች ምን ያህል መላሾች በመረጃ እና በእውቀት ተመሰረተው መልስዋል የሚለውን ግምት ለመያዝ እንዲረዳን በማሰብ ነው። በዚህም መሰረት ከአጠቃላይ መላሾች ውስጥ 54ቱ፡

ማለትም 87.1% ያህሉ “በደንብ እከታተላለሁ” የሚል ምላሽ ሰጥተዋል። ቀሪዎቹ 12.9% የሚሆኑት ደግሞ “አልፎ አልፎ እከታተላለሁ” የሚል ምላሽ ሰጥተዋል።

ሁለተኛው “በእርስዎ አስተያየት በመጪው ግንቦት 2012 ዓ.ም መደረግ የሚገባው ብሔራዊ ጠቅላላ ምርጫ በተያዘለት የጊዜ ገደብ ውስጥ ያደርጋል ብለው ያስባሉ?” የሚለው ጥያቄ ነበር። ይህ ጥያቄ ደግሞ ቀደም ባሉት ጊዜያት ምርጫ ቦርድ የምርጫ ጊዜ ሰሌዳውን ይፋ ከማድረግ አስቀድሞ በስፋት ይነሳ የነበረውን ክርክር አስመልክቶ ህዝብ ምን ያስባል የሚለውን ለማወቅ በማሰብ የተዘጋጀ ነበር። በዚህም 58.06% ያህሉ “አይ” አይመስለኝም”፣ 35.48% “አዎ” አስባለሁ”፣ እና ቀሪዎቹ 6.45% ያህሉ “ቀሪ መረጃ የለኝም” የሚል ምላሽ ሰጥተዋል።

ይህም ከአሁን ቀደም ምርጫ በመደበኛነት የሚካሄድበትን የግንቦት ወር ለዘንድሮው ምርጫ ትክክለኛ ወቅት እንዳልሆነ የሚያስረዳ ድምጽ ነው ማለት ይቻላል። መላሾች ከምን ተነስተው ምረጫው ይካሄዳል ወይስ አይካሄድም በማለት ምላሽ እንደሰጡ ለመረዳት የሚያስችሉ ጥያቄዎች ደግሞ በተከታይነት የቀረቡ በመሆኑ እነሱን ለማየት እንሞክር።

ምርጫውን በዋናነት የሚመራው የምርጫ አስፈጻሚ አካል ቁመና ለምርጫው መደረግ ወሳኝ ከሚባሉት ቅድመ ሁኔታዎች አንዱ እንደ መሆኑ ሦስተኛው ጥያቄ ትኩረቱን ያደረገው በዚሁ ላይ ነበር። ጥያቄው “የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ምርጫውን በተያዘለት የጊዜ ገደብ ውስጥ ለማስፈጸም የሚያስችል አቅም እና ዝግጁነት አለው ብለው ያስባሉ?”፣ “የሚል ሲሆን፤ “አዎ አስባለሁ”፣ “አይ አይመስለኝም”፣ እና “ቀሪ መረጃ የለኝም” የሚሉ አማራጮች ነበሩት። “አይ አይመስለኝም” የሚል መልስ ለሚሰጡ መላሾች ደግሞ ይህን ያሉበትን ምክንያታቸውን መግለጽ የሚችሉበት ክፍት የመልስ መስጫ ቦታ የነበረው ጥያቄ ነበር።

በዚህም መሰረት 33 ከመቶ የሚሆኑት መላሾች “አዎ አስባለሁ”፣ 9 ከመቶ የሚሆኑት ደግሞ “ቀሪ መረጃ የለኝም” የሚል ምላሽ ሰጥተዋል። ቀሪዎቹ 54 ከመቶ ያህሉ

መላሾች ግን ምርጫ ቦርድ አቅም ያለው “አይመስለኝም” ብለዋል። ለምሳሌ ገደብ ምክንያት ብለው ያስቀመጡት ደግሞ በአብዛኛው የቦርዱ የዝግጅት (የምርጫ አስፈጻሚ ምልመላ፣ የቁሳቁስ ማሟላት...) ማነስ፣ የአቅም ውስንነት፣ የጊዜ መጣብብ፣ የልምድና የብቃት ማነስ፣ ከፓርቲ (በተለይም ከገዢው ፓርቲ) ተጽዕኖ ስር ነጻ አለመሆን፣ አስፈላጊዎቹን መመሪያዎች አለማዘጋጀት የመሳሰሉትን ጠቅሰው የምርጫ ቦርዱን ዝግጁነት ላይ ጥያቄ እንዲያነሱ ያደረጋቸው መሆኑን ተናግረዋል። ከዚህ አንጻር ምርጫ ቦርድ ለምርጫ አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች በፍጥነት እና በከፍተኛ ጥንቃቄ ሊያከናውን እንደሚገባ፣ በየጊዜው የሚደርስበትን ደረጃም ለሕዝብ ሊያሳውቅ እንደሚገባ የሚጠቁሙ አስተያየቶች በመሆናቸው ትኩረት እንዲሰጣቸው ለማሳሰብ እንወዳለን።

አራተኛው የፖለቲካ ፓርቲዎችን በተመለከተ “ተፎካካሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች በምርጫው ብቁ ተወዳዳሪ ለመሆን የሚያስችል በቂ ዝግጅት እያደረጉ ነው ብለው ያስባሉ?” የሚለው ጥያቄ ነው። ይህ ደግሞ ሕዝብ የፓርቲዎቹን ቁመና እንዴት እንደሚመለከት ለማየት፣ እጅግ የበዛው የፓርቲዎች ቁጥር ከፊታችን ለሚደረገው

ምርጫ የሚኖራቸውን ዝግጅት እንዴት አስቸጋሪ እንደሚያደርገው ብሎም ወቅታዊው የሀገሪቱ ሁኔታ ለፓርቲዎቹ ዝግጅት ምን ያህል ተጽዕኖ አድረጎባቸው ይሆን የሚሉትን ለመለየት እንደሚረዱን በማሰብ የተዘጋጀ ነው።

በዚህም መሰረት ፓርቲዎች ለምርጫው ያላቸውን ዝግጅት አስመለክቶ 13 ከመቶ የሚሆኑት “በቂ መረጃ የለኝም” ያሉ ሲሆን፣ 9 ከመቶ የሚሆኑት ደግሞ “በቂ እንደሆነ አስባለሁ” የሚል ምላሽ ሰጥተዋል። ከአጠቃላይ መላሾች 77 ከመቶ ያህሉ ግን የፓርቲዎቹ ዝግጅት “በቂ አይደለም” ሲሉ ምላሻቸውን ሰጥተዋል። ለዝግጅታቸው ማነስ ማሳያናቸው ብለው የዘረዘሯቸው ደግሞ የፓርቲዎቹ አደረጃጀትና ቁመና ችግር ያለበት መሆኑ፣ አስፈላጊውን የምዝገባ ስርዓት አለመሟላታቸው (በምዝገባ ሂደት ላይ መሆናቸው)፣ የመሰብሰብና የመደራጀት መብታቸውን የሚፈታተኑ ተግዳሮቶች መብዛት፣ የፓርቲ ፕሮግራማቸውን እያስተዋወቁ አለመሆኑ፣ የጠራ የርዕዮተ አለም አለመያዛቸው፣ የረባ የሚዲያና የፊት ለፊት መግት እንኳ ለማድረግ አለመሞከራቸው፣ አስፈላጊው አቅም የላቸውም ለማሰባሰብም እየሞከረ አለመሆኑን እና የመሳሰሉትን ይጠቅሳሉ። ከዚህ አንጻር ፓርቲዎቹ የሚጠብቃቸው በርካታ የቤት ሥራ እንዳለ ልብ ብለው ሊገነዘቡት የሚገባ መሆኑን ዳሰሳው ያሳያል።

አምስተኛው “ምርጫው በተያዘለት የጊዜ ገድብ እንዳይካሄድ እንቅፋት ሊሆን ይችላል ብለው የሚያስቡት ሁኔታ ምንድን ነው?” የሚለው ሲሆን፣ ወደ ምርጫው

ከመግባታችን በፊት በሕዝብ ዘንድ እንደ ስጋት የሚታዩት ችግሮች ምን ምን እንደሆኑ እና የትኞቹ ችግሮች ላይ ትኩረት ሰጥተን መስራት እንደሚገባን ጥቆማ የሚሰጥ በመሆኑ ሦስት አማራጮችና ተጨማሪ ብለው የሚያስቧቸውን ችግሮች የሚዘረዝሩበት ክፍት ቦታ ጭምር ነበር የተዘጋጀው።

በዚህም መሰረት 83 ከመቶ ያህሉ “የሀገሪቱ ሰላምና ጸጥታ ሁኔታ አሥጊ መሆን”፣ 13 ከመቶዎቹ “የምርጫ ቦርድ አቅም ውስንነት”፣ 3 ከመቶ የሚሆኑት ደግሞ “የፖለቲካ ፓርቲዎች ዝግጅት ማነስ” የሚል ምላሽ ሰጥተዋል።

በተጨማሪም ከመንግስት በኩል ፍትህ ያለማስከበር እና ለዲሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታ ቁርጠኛ ያለመሆን፣ የገዢው ፓርቲ ጣልቃ ገብነት፣ የጽንፈኛ ብሔርተኛ የማኅበረሰብ አንቁዎች (አክቲቪስት)፣ የወጣቶች መደበኛ ያልሆኑ አደረጃጀቶች፣ የማኅበረሰቡ ንቃተ-ሕሊና የመሳሰሉት እንቅፋት ሊሆኑ እንደሚችሉ ተዘርዘረዋል።

ከዚህ አንጻር የሀገሪቱን ሰላምና ጸጥታ የማስጠበቅ ትልቅ ኃላፊነት በመንግስት ላይ የሚጣል በመሆኑ ትኩረት እንዲሰጥበት ለማሳሰብ እንወዳለን።

ስድስተኛው ጥያቄ “በቅርቡ የሕዝብ ተወካዮች ም/ቤት ስላጸደቀው የምርጫ፣ ፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ እና ሥነ-ምግባር ዐዋጅ ምን ያህል ያውቃሉ?” በሚል አስፈላጊው የመረጃ እና የማስተማር ሥራ እንዲሰራ ለማሳሰብ የሚያስችል ግብዓት የተገኘበት ነው። በዚህም መሰረት 29 ከመቶ የሚሆኑት “በቂ እውቀት አለኝ” በማለት የመለሱ ሲሆን 62 ከመቶ የሚሆኑት ደግሞ “በብዙሃን መገናኛ ከስማሁት ውጪ በቂ እውቀት የለኝም” በማለት መልስዋል። ቀሪዎቹ 8 ከመቶ ያህሉ “ምንም እውቀት የለኝም” በማለት መልስ ሰጥተዋል። ከዚህ

አንጻር ምርጫ ቦርድም ሆነ ሌሎች ብዙሃን መገናኛ ድርጅቶች የምርጫ ሕጉን ለብዙዎች ተደራሽ በሚያደርግ መልኩ ተከታታይ ሥራ መስራት እንደሚኖርባቸው ለማሳሰብ እንወዳለን።

በመጨረሻም በበርካታ ብዙሃን መገናኛ አውታሮች በኩል 80 ያህል የፖለቲካ ፓርቲዎች አዲሱን የምርጫ ዐዋጅ አስመልክቶ ያሰሙትን ቅሬታ በተመለከተ ቅሬታው ተገቢ ነው ብለው ያስባሉ ወይ በሚል በአጭር የማኅበራሪያ ሳጥን እንዲመልሱ ተደርጎ የተዘጋጀ ጥያቄ ነበር። በዚህም ከ50 ከመቶ በላይ የሚሆኑት ቅሬታው አይደለም ብለው እንዲሚያስቡ ተናገረዋል። በዋናነትም ከድጋፍ ፊርማ ጋር ተያይዞ የሚያቀርቡት ቅሬታ ሀገሪቱ ካላት የሕዝብ ቁጥር አንጻር የተቀመጠው ቁጥር ተገቢ እና ፍትሃዊ መሆኑን በመግለጽ ቅሬታቸው ተገቢ እንዳልሆነ ይከራከራሉ።

በእርግጥ የፓርቲዎቹ ቅሬታ ትኩረት ያደረገባቸው ሌሎች ነጥቦች ቢኖሩም መላሾቹ ግን በአብዛኛው ትኩረት ያደረጉት እና

መልስ የሰጡት የድጋፍ ፊርማውን የተመለከተው ላይ በማድረግ ነው።

ከዚህ ውጪ ቀሪዎቹ 30 ከመቶ የሚሆኑት መላሾች ዐዋጁ ለገዢው ፓርቲ ጥቅም የሚሰጥ መሆኑ፣ በጥድፈያ የተዘጋጀ መሆኑ፣ የፓርቲዎቹም ድምጽ ሀሳብ በሚገባ ሊሰማና ሊካተት የሚገባ መሆኑ፣ የሀገሪቱ ሁኔታ የተቀመጡትን ቅድመ ሁኔታዎች ለማሟላት አስቸጋሪ መሆኑ፣ መደራጀት በራሱ ሰብዓዊ መብት በመሆኑ የቁጥር ገደብ ሊጣልበት ተገቢ ባለመሆኑ ቅሬታቸው ተገቢ ነው የሚሉ መከራከሪያ ነጥቦችም አንስተዋል።

ቀሪዎቹ 20 ከመቶ የሚሆኑት በጉዳዩ ተጨማሪ መረጃ እንደሚፈልጉ እና ቅሬታዎቹ ብዙም እውቀት እንደሌላቸው በመግለጽ

ምላሻቸውን ሰጥተዋል።

ያህ ጽሑፍ Pጸሐፊውን ከቋም ብቻ ነው የሚያንጸርቀው።